

нитѣ въ с. Баня: дѣлани гранитни камъни, зидове, стълбове, саркафази, жертвеници, парчета отъ мозаика и монети отъ римската епоха. Отъ единъ латински надписъ, посветенъ на Септимия Севера Благочестиви, виждаме, че селището е било още прѣзъ 193—211 г.¹⁾. По-новъ, българско-византийски стилъ е хубавата византийска черквичка св. Никола, както и двѣтѣ бани, отъ които едната е изоставена.

Селището Теримеръ ще се е намирало по сѣверните поли на Рила, ако може това да се сѫди по реда указанъ въ хрисукула на Василия, дѣто подиръ Германия иде Тери-меръ и послѣ Стобъ.

Името Стобъ ни наумѣва другъ едноимененъ древенъ градъ Стоби, столица на Пеония; названието е слѣдователно старо трако-пеонско, както и самото селище. Въ паметниците се явява най-напрѣдъ въ горѣприведения христо-вулъ отъ 1019 г. По-късно, въ 1190 г., слѣдъ навлизанѣе на кръстоносците къмъ Цариградъ, събрите се възползвали и ограбили покрай други градове и Стобъ. Стобъ се е държалъ като градъ и прѣзъ XIV вѣкъ. Иванъ Шишманъ заповѣдва, щото градъ Стобъ никакоже да не иматъ власть надъ рилските монастирски хора и тѣхните имоти. Стобъ сега е село на р. Рила съ много зидища, камъни и др. древности.

Покрайнината Долна Сѫтѣска ще да е обхващала селищата по струмската клисура между Четирци и Бобошево. Ако е съществувала въ X—XI вѣкъ едноименна паланка — Сѫтѣска, тя трѣбва да се дири при с. Бобошево, не само поради посочения въ хрисовула редъ (Сапаревска Баня, Стобъ, Долня Сѫтѣска, Разлогъ), но и поради стратегичността на мястото, пъкъ и по нѣкои запазени старини. Въ и до Бобошево, което е на края на клисурата (сѫтѣска) има 5 черкви, много оброчища, старински манастир св. Димитрия; надъ селото въ клисурата стоятъ рушевините на едно градище, въроятно нѣкогашно укрѣпление. И при с. Пастухъ, въ горната частъ на клисурата, има 4 стари черквички като парамклиси и едно уединено градище срѣщу селото, обаче въ селото нѣма никакви други старини, които да свѣдочатъ, че тукъ е имало въ срѣднитѣ вѣкове градъ, както се мисли; пъкъ и мястоположението не благоприятствува за

¹⁾ Arch. epigraph. Mittheilungen X, 73.